



WYROK

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2004 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie :

Przewodniczący : SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: apl. Kamil Matowicki

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2004 r. w Warszawie, na rozprawie sprawy z powództwa

przeciwko QXL Poland sp. z o.o. w Poznaniu o uznanie

postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i zakazuje stosowania QXL Poland sp. z o.o. w Poznaniu w

umowach z konsumentami postanowień wzorca umowy o treści :

- „Wysokość opłat jest określona na podstawie kursów walut na dzień naliczenia i zaokrąglona do pełnych groszy"
- „Allegro, jego przedstawiciele oraz pracownicy zwolnieni są z wszelkiej odpowiedzialności wynikłej lub związanej z jakąkolwiek aukcją"
- „Allegro nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne utrudnienia lub niemożność realizacji aukcji wynikające z przyczyn technicznych"
- „Allegro nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne przypadkowe lub pomyłkowe usunięcie aukcji lub zawieszenia lub zamknięcia konta Użytkownika.
(...), Usunięte aukcje nie mogą zostać przywrócone"

2. oddała powództwo w pozostałej części,

3. wpis ostateczny ustala na kwotę 500 zł. (pięćset zł.) i nakazuje kasie Sądu

Okręgowego w Warszawie pobranie od QXL Poland sp. z o.o. w Poznaniu kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt zł), a w pozostałej części kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa

4. koszty postępowania między stronami wzajemnie znosi,
5. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego.

SSO Bogdan Gierzyński

Uzasadnienie

Powód wniósł o uznanie postanowień wzorca umowy, stosowanych przez pozwanego QXL Poland sp. z o.o. w Poznaniu, za niedozwolone i zakazanie ich stosowania w umowach z konsumentami. Powód zakwestionował następujące postanowienia wzorca umowy :

- art.2.3 : „Wysokość opłat jest określona na podstawie kursów walut na dzień naliczenia i zaokrąglona do pełnych groszy" -jako sprzeczny z art. 385 § 2 kc,
- art. 12.4 : „Allegro, jego przedstawiciele oraz pracownicy zwolnieni są z wszelkiej odpowiedzialności wynikłej lub związanej z jakąkolwiek aukcją" - jako sprzeczny z art. 385³ pkt 2 kc,
- art. 12.5 : „Allegro nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne utrudnienia lub niemożność realizacji aukcji wynikające z przyczyn technicznych" —jako sprzeczny z art. 385³ pkt 2 kc,
- art. 14.4 : „Allegro nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne przypadkowe lub pomyłkowe usunięcie aukcji lub zawieszenia lub zamknięcia konta Użytkownika. (...). Usunięte aukcje nie mogą zostać przywrócone" -jako sprzeczny z art. 385³ pkt 2 kc oraz art. 473§2 kc,
- art.25,1 i 25.2 : „Allegro zastrzega sobie prawo do zmiany treści ni niejszego Regulaminu w dowolnym czasie i uruchomienia nowej wersji usług Allegro. Każdy Użytkownik w momencie logowania się w Allegro zostanie powiadomiony o takiej zmianie, w przypadku odmowy akceptacji nowych warunków przez Użytkownika

- umowa pomiędzy nim a Allegro wygasa, z zastrzeżeniem, że rozpoczęte przed zmianą Regulaminu aukcje będą prowadzone do ich zakończenia na dotychczasowych zasadach" -jako sprzeczny z art. 385¹ § 1 kc, art. 385³ pkt 4 i pkt 10 kc oraz art. 384¹ kc,
- postanowienie Załącznika 6 : „Zastrzegamy sobie prawo do usunięcia całości lub fragmentu dowolnej wypowiedzi oraz do ograniczenia dostępu do Cafe Allegro osobie bez udzielania szczegółowych wyjaśnień i bez wcześniejszego powiadomienia" - jako sprzeczne z art. 385¹ § 1 kc, art. 385³ pkt 8 i pkt 10 kc,
- postanowienie Bezpłatnego Ubezpieczenia Kupującego : „w momencie zakończenia aukcji Sprzedający miał 3 lub więcej punktów (gwiazdek) zdobytych za aukcję zgodnie z zasadami Allegro" -jako sprzeczne z art. 385³ pkt 8 i pkt 9 kc,
- postanowienie Załącznika 4 : „Allegro pobiera opłatę za wystawienie aukcji. Aukcja jednoprzmiotowa : standardowa i z opcją Kup Teraz. Bezzwrotna opłata za wystawienie przedmiotu jest naliczana po rozpoczęciu aukcji"- jako sprzeczne z art. 385³ pkt 12 i pkt 22 kc, postanowienie Załącznika 4 : „Allegro pobiera opłatę za wystawienie aukcji. Aukcja jednoprzmiotowa : tylko Kup Teraz (bez licytacji). Bezzwrotna opłata za wystawienie przedmiotu jest naliczana po rozpoczęciu aukcji" - jako sprzeczne z art. 385 pkt 12 i pkt 22 kc, postanowienie Załącznika 4 : „Allegro pobiera opłatę za wystawienie aukcji. Aukcja wieloprzmiotowa : standardowa i Kup Teraz. Bezzwrotna opłata za wystawienie aukcji wieloprzmiotowej jest naliczana po rozpoczęciu aukcji" - jako sprzeczne z art. 385³ pkt 12 i pkt 22 kc oraz art. 385¹ § 1 kc,
- postanowienie Załącznika 4 : „Bezzwrotna opłata za usługi dodatkowe jest naliczana po rozpoczęciu aukcji. Opłata za 'planowane wystawienie' jest pobierana również w przypadku usunięcia przez Użytkownika swojej aukcji z listy planowanych do wystawienia (w momencie usunięcia)" - jako sprzeczne z art. 385³ pkt 12 i pkt 22 kc oraz art. 385¹ § 1 kc,
 - postanowienie Załącznika 4 : „Allegro pobiera (...) bezzwrotną opłatę za umieszczenie ogłoszenia" - jako sprzeczne z art. 385 pkt 12 i pkt 22 kc oraz art. 385¹ § 1 kc,

- postanowienie Załącznika 4 : „Usługa : Strona główna - aukcja będzie promowana na głównej stronie Allegro" - jako sprzeczne z art. 385 § 2 kc oraz art. 385¹ § i kc,
- postanowienie Załącznika 4 : „Opłata za 'Planowane wystawienie' jest pobierana również w przypadku usunięcia przez Użytkownika swojej aukcji z listy planowanych do wystawienia (w momencie usunięcia)" - jako sprzeczne z art. 385³ pkt 12 kc,
- postanowienie Załącznika 4 : „Zwrot nadpłaty. Każdy Użytkownik z dodatnim saldem może w dowolnym momencie wnioskować o zwrot nadpłaty z konta Allegro. W takim przypadku na podane przez niego konto bankowe przelane zostaną realnie wpłacone na konto Allegro pieniądze (bez premii za przedpłaty, bonów PayBack, wpłat z Programu Partnerskiego oraz innych wpłat, związanych z promocjami QXL Poland sp. z o.o. i partnerów) pomniejszone o wartość zobowiązań z tytułu opłat i prowizji oraz koszt przelewu bankowego (3 zł). W wypadku, gdy Użytkownik otrzymał fakturę VAT, konieczne będzie dodatkowo odesłanie podpisanej faktury korygującej, wystawionej przez QXL Poland sp. z o.o. W wypadku, gdy Użytkownikowi naliczono punkty PayBack za wpłaconą prowizję, wpłacona kwota zostanie pomniejszona o 30 % (punkty będzie można zaś wykorzystać). W wypadku, gdy Użytkownik dokonał płatności kartą płatniczą online (poprzez eCard lub PayU) wpłacona kwota zostanie pomniejszona o 3%. W przypadku płatności kartą płatniczą online i jednoczesnego korzystania z usług PayBack powyższe wartości procentowe sumują się (30% + 3% = 33%)" -jako sprzeczne z art. 385¹ § I kc oraz art. 385³ pkt 7 kc.

Uzasadniając swój pozew powód stwierdził, że art. 2.3 przedmiotowego wzorca umowy nie spełnia wymogów jednoznaczności i w związku z tym konsument pozbawiony jest pełnej i konkretnej informacji na temat metody naliczania opłaty.

W odniesieniu do art.12.4, 12.5 oraz 14.4 powód podniósł, że powyższe postanowienia wypełniają dyspozycję art. 385³ pkt 2 kc gdyż zwalniają pozwanego z odpowiedzialności wobec konsumenta w razie niewykonania lub nienależytego

wykonania umowy.

Co do art. 25.1 i 25.2 to zdaniem powoda zapisy te powinny zostać uznane za niedozwolone ponieważ pozostawiają konsumentowi zbyt mało czasu na zapoznanie się z wprowadzonymi przez kontrahenta zmianami w umowie i podjęcie przemyślanej decyzji co do ich przyjęcia bądź odrzucenia. Uzasadniając pozew w zakresie jego pkt. F powód stwierdził, że narusza on art. 385 pkt 8 i 10 kc gdyż uzależnia wykonanie usługi przez pozwanego jedynie od jego woli.

Podobnie został uzasadniony pkt.G pozwu. Powód podniósł, że pozwany uzależnia wykonanie świadczenia jedynie od własnej woli.

W odniesieniu do pkt. H, I, J,K,L i N przedstawiona została identyczna argumentacja. Zdaniem powoda powyższe zapisy zakładają, że pozwany zatrzyma wniesioną przez konsumenta opłatę nawet w przypadku niewykonania przez niego zobowiązania i z tego względu powinny zostać uznane za niedozwolone. Co do pkt M pozwu powód zarzucił, że postanowienie to jest niejednoznaczne i pozbawione precyzji przez co narusza interesy konsumenta. W odniesieniu do ostatniego z zaskarżonych postanowień przedmiotowego wzorca — zawartego w pkt. O pozwu, powód stwierdził, że uzależnia ono wysokość zwracanej konsumentowi nadpłaty od zawierania innych umów, nie mających bezpośredniego związku z kwestionowanym wzorcem.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

W jego ocenie żadne z kwestionowanych postanowień nie nosi cech abuzywności wskazywanych przez powoda.

Zdaniem pozwanego art. 2.3 jest sformułowany jasno, natomiast art. 12.4, 12.5 oraz 14.4 dotyczą wyłączenia jego odpowiedzialności w razie zaistnienia niezawinionych przez niego okoliczności.

Odnosząc się z kolei do zarzutów względem art. 25.1 i 25.2 wzorca pozwany stwierdził, że jeżeli użytkownik nie wyraża zgody na treść wprowadzanych zmian jego aukcje rozpoczęte przed zmianą regulaminu są kontynuowane na

dotychczasowych warunkach.

Co do pkt. F pozwu, pozwany podniósł, że nie można w tym zakresie mówić o niedozwolonych klauzulach umownych z uwagi na brak cech umowy, gdyż korzystanie z Cafe Allegro jest bezpłatne.

W odniesieniu do pkt.G pozwu pozwany stwierdził, że wbrew stanowisku powoda spełnienie świadczenia zależy nie od wyłącznego uznania kontrahenta ale od spełnienia przez konsumenta konkretnych warunków przewidzianych w umowie.

Zdaniem powoda niezasadne są również zarzuty pozwu zawarte w pkt. H, I, J,K,L i N. Bezzwrotna opłata jest bowiem pobierana za wystawienie przedmiotów na licytację, czyli za wykonanie zobowiązania pozwanego. Pozwany nie zgodził się również z argumentacją powoda w odniesieniu do pkt. M i O pozwu uznając, że nie są one sprzeczne z dobrymi zwyczajami. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje ; Pozwany nie zaprzeczył, że stosował w umowach z konsumentami wzorzec umowy zawierający wskazane w pozwie klauzule umowne. Ich treść nie jest kwestionowana. W związku z powyższymi okolicznościami te, na podstawie art. 229 kpc, należało uznać za udowodnione.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje : Za niedozwolone postanowienia przedmiotowego wzorca umowy uznać należy artykuły : 2.3, 12.4, 12.5 oraz 14.4 w brzmieniu z pkt. A - D wyroku. Pierwszy z powyższych zapisów kształtuje obowiązek konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i przez to rażąco narusza jego interesy. Metoda ustalania wysokości opłaty obciążającej konsumenta jest niejednoznaczna, ponieważ nie wiadomo o jakie tabele kursowe chodzi (Narodowego Banku Polskiego, kantorowe, bankowe, czy jeszcze inne) i o jaki kurs waluty (kurs kupna, kurs sprzedaży, średni kurs, czy inny). Zapis ten wypełnia więc dyspozycję art. 385¹ § 1 kc i mimo, że dotyczy głównego świadczenia konsumenta. Zgodnie z przytoczonym przepisem zapis dotyczący świadczenia głównego musi być jednoznaczny , której to cechy postanowienie art.2.3 nie spełnia. W tym miejscu należy zauważyć, że powód kwestionując to postanowienie błędnie powołał się na art. 385 § 2 kc. W ocenie Sądu nie stoi to

jednak na przeszkodzie w uwzględnieniu powództwa ponieważ pozwany nie był pozbawiony możliwości obrony. Powód błędnie powołał podstawę prawną ale prawidłowo wskazał okoliczności faktyczne uzasadniające jego stanowisko tzn. brak jednoznaczności kwestionowanego zapisu. Pozwany miał możliwość i wypowiedział się w tym zakresie w związku z powyższym mylne podanie w pozwie podstawy prawnej żądania nie mogło mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia Sądu.

W odniesieniu do pozostałych trzech zapisów uznanych za niedozwolone należy stwierdzić, że w ewidentny sposób wykluczają one odpowiedzialność pozwanego za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania i w ten sposób wypełniają dyspozycję z art. 385³ pkt 2 kc. Dalsze stosowanie przez pozwanego tych postanowień w umowach z konsumentami byłoby rażąco sprzeczne z ich interesami. Sprawne i wolne od zakłóceń technicznych przeprowadzenie aukcji stanowi bowiem podstawowy element świadczenia pozwanego w ramach zawartej umowy. To na nim spoczywa obowiązek przygotowania i zabezpieczenia technicznego całej operacji w ten sposób aby należycie zabezpieczyć prawidłowe wykonanie przedmiotowej usługi. W odniesieniu do pozostałych postanowień przedmiotowego wzorca umowy Sąd oddalił powództwo uznając, że brak jest podstaw do uznania ich za niedozwolone.

Zapisy z art. 25.1 i 25.2 określają procedurę dokonywania zmian treści umowy. Zmiany są dokonywane przez kontrahenta ale ażeby stały się wiążące dla konsumenta konieczna jest jego zgoda. W związku z tym, że umowa w zmienionej wersji obowiązuje konsumenta tylko gdy on sam tę zmianę zaakceptuje nie można mówić, że przedmiotowe postanowienia naruszają wskazane przez powoda przepisy ustawy. W szczególności nieuzasadniony jest zarzut, że omawiane zapisy naruszają art. 385³ pkt 4 i pkt 10 kc.

Nieuzasadniony jest również pogląd powoda, że zapis wskazany w pkt.F pozwu wypełnia dyspozycję z art. 385³ pkt 8 i pkt 10 kc.

Po pierwsze z treści przedmiotowego wzorca nie wynika ażeby udostępnianie przez pozwanego dostępu do Cafe Allegro należało do zakresu jego świadczenia. Pozwany bezpłatnie udostępnia Internetowe forum dyskusyjne i dlatego nie można w tym zakresie mówić o niedozwolonych klauzulach umownych. Po drugie nie

można zgodzić się z powodem, że pozwany zastrzega dla siebie możliwość usunięcia dowolnej wypowiedzi użytkownika Cafe Allegro. Zakwestionowany przez powoda zapis został wyrwany z kontekstu Załącznika 6, który precyzyjnie i jasno określa kryteria dyskwalifikujące dane wypowiedzi i ich autorów. W prawie polskim brak jest bezpośredniej regulacji określającej odpowiedzialność za treści umieszczone w Internecie. Rozstrzygany problem nie dotyczy jednak wprost odpowiedzialności właściciela strony internetowej a jedynie prawidłowości ustalonych przez niego zasad co do korzystania z tego forum dyskusyjnego. W związku z powyższym celem jest odwołanie się w tym zakresie do regulacji dotyczących innych publicznych środków przekazu. Zarówno ustawa o radiofonii i telewizji z 29.12.1992 r. (Dz.U. 97.78.483) -art. 13, jak i prawo prasowe z 26.01.1984 r. (Dz.U. 84.5,24) - art.38 przewidują odpowiedzialność cywilnoprawną wydawcy za opublikowane przekazy. Jest więc zrozumiałe, że pozwany jako podmiot odpowiedzialny za treści zamieszczane w Cafe Allegro zastrzega sobie prawo do eliminacji wypowiedzi naruszających prawo lub dobre obyczaje. W związku z powyższym Sąd nie znalazł podstaw do zakazania stosowania przez pozwanego omawianego zapisu.

Co do pkt. G pozwu dotyczy on zapisu, zgodnie z którym pozwany uzależnia wykonanie dodatkowej usługi w postaci ubezpieczenia konsumenta od spełnienia przez niego ustalonych warunków. Nie można się zgodzić z powodem, że uzależnione jest to wyłącznie od woli kontrahenta. Kwestionowany zapis w sposób jasny i jednoznaczny określa kryteria wykonania przedmiotowej usługi i w związku z tym nie może być uznany za sprzeczny z art. 385³ pkt 8 kc lub art. 385³pkt9kc.

Nieuzasadnione są również zarzuty powoda wobec zapisów wskazanych przez niego w pkt H, J, J, K, L oraz N. Każdy z powyższych zapisów statuuje po stronie konsumenta obowiązek uiszczenia opłaty za usługę wykonaną przez kontrahenta. W przypadku pkt H, f, J usługa polega na wystawieniu aukcji zaś w punkcie L opłata jest pobierana za umieszczenie ogłoszenia. W przypadku punktu K i N opłata dotyczy planowanego wystawienia. W każdym z tych przypadków przedmiotowa opłata

należy się kontrahentowi ponieważ stanowi ona wynagrodzenie za spełnione przez niego świadczenie. Kontrahent wykonuje swoje zobowiązanie poprzez wystawienie aukcji lub umieszczenie ogłoszenia i wówczas pobierana jest opłata.

W przypadku punktu K i N sytuacja kształtuje się nieco inaczej ze względu na specyfikę określonego w nich świadczenia polegającego na ogłoszeniu o planowanej aukcji. Jest jeden z rodzajów oferowanych przez pozwanego świadczeń dodatkowych. Co do zasady opłata za te świadczenia podobnie jak za świadczenie główne jest naliczana po rozpoczęciu aukcji. W omawianej sytuacji jest inaczej ponieważ gdy użytkownik rezygnuje z przeprowadzenia planowanej aukcji w ogóle do niej nie dochodzi. Jest więc zrozumiał, że z tych względów naliczenie opłaty nie może być związane z wystawieniem aukcji. Wzorzec umowy jest w tym zakresie prawidłowy ponieważ pozwanemu należy się wynagrodzenie za wykonane świadczenie dodatkowe tj. dokonanie ogłoszenia o planowanej aukcji. Należy przy tym zaznaczyć, że wysokość opłaty jest w tym przypadku niższa niż przy świadczeniu głównym. W związku z powyższym nieuzasadniony jest zarzut powoda, że takie uregulowanie narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń stron umowy. Niezrozumiały jest zarzut powoda względem zapisu zaskarżonego przez niego w pkt. M pozwu. Określa on bowiem sposób promocji przeprowadzanych aukcji w sposób bardzo jednoznaczny. Nie sposób więc uznać za trafne argumenty powoda, że postanowienie to rażąco narusza interesy konsumenta.